

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obo/71/2011
Identifikačné číslo spisu:	9011899560
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:9011899560.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: ROKO s. r. o., Strojnícka 18, Prešov, IČO: 36 458 481, zastúpený advokátom JUDr. Rudolfom Adamčíkom, Liptovská 2/A, Bratislava, proti žalovanému: Fond národného majetku Slovenskej republiky, Trnavská cesta 100, Bratislava, IČO: 17 333 768, o zaplatenie 99 581,76 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 28Cb 89/2002-542 z 18. mája 2011, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave číslo konania 28Cb 89/2002-542 z 18. mája 2011 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa domáha poskytnutia zľavy z ceny. V žalobe uviedol, že vláda Slovenskej republiky rozhodla o privatizácii časti štátneho podniku Stavivá š. p. Košice - časť Šarišské Lúky, sklad číslo 03 (ďalej len časť podniku) žalobcovi ako vopred určenému záujemcovi. Napriek tomu, že rozhodnutie vlády bolo z 13. 06. 2001, žalovaný uzavrel so žalobcom zmluvu o predaji časti podniku až 17. 12. 2001. Podľa článku VI bod 1 zmluvy bola spísaná zápisnica o odovzdávaní a prevzatí vecí zahrnutých do privatizovaného majetku, ku ktorej žalobca pripojil súpis vecí a iných majetkových hodnôt, ktoré boli v čase rozhodnutia vlády súčasťou časti štátneho podniku, a ktoré pri podpise zápisnice podľa vedomostí žalobcu chýbali. Podľa článku VI bod 1 zmluvy bolo dohodnuté, že do 30 dní od účinnosti zmluvy podpíšu na základe účtovnej závierky k 01. 01. 2002 dodatok k zápisnici, ktorým bude jej obsah upresnený. Žalovaný do podania žaloby dodatok nespísal. Z vyjadrenia žalovaného z 25. 02. 2003 vyplynulo, že prílohou zmluvy je aj čestné vyhlásenie riaditeľa podniku Ing. C. z 20. 11. 2001, že prílohy č. 1 - 29 k zmluve číslo 2115/2001 sú úplné a kompletne a vyjadrujú skutočný stav majetku, ktorý bol predmetom predaja. Všetky prílohy v zmluve boli potvrdené aj riaditeľom š. p. Stavivá Košice a konateľom žalobcu. V článku III zmluvy sa žalobca zaviazal, že nebude požadovať zľavu z kúpnej ceny za chýbajúce alebo vadné veci zahrnuté v zápisnici o prevzatí a jej dodatku. Predmetné veci neboli zahrnuté do účtovníctva odovzdávaného majetku, ktorý prešiel na žalobcu podľa zmluvy číslo 2115/2001 a jej príloh. Žalovaný tvrdil, že nezodpovedá za stav majetku štátneho podniku, ktorý na fond prešiel za účelom jeho ďalšieho predaja kupujúcemu a ani za

hospodárenie štátneho podniku. Súd dokazovaním zistil, že predmetom sporu je zaplatenie 99 581,76 eur (3 000 000,- Sk) z titulu poskytnutia primeranej zľavy z kúpnej ceny podľa zmluvy o predaji časti podniku číslu 2115/2001 zo 17. 12. 2001 uzavretej sporovými stranami (ďalej iba zmluvy). Po citácii ustanovení čl. III bod 3. 4. a čl. VI bod 1 zmluvy konštatoval, že má z predložených dokladov preukázané, že žalobca pred uzavretím zmluvy listom zo 06. 07. 2001 žiadal žalovaného o prehodnotenie výšky kúpnej ceny, ku ktorému v zmysle požiadavky žalobcu nedošlo. Žalobca pri podpise zmluvy bol o hodnote majetku obsiahnutej v kúpnej zmluve nielen informovaný, ale podpisom zmluvy túto cenu akceptoval. Podľa súdu veci zahrnuté žalobcom v zápisnici o prevzatí ako chýbajúce, nie je možné podľa § 20 zákona číslo 92/1991 Zb. pokladať za chýbajúce, pretože neboli zahrnuté do účtovníctva odovzdávaného majetku, ktorý prešiel podľa zmluvy a jej príloh na žalobcu. Ďalej uviedol, že zistenie ceny nadobudnutého majetku podľa zmluvy vykonaním znaleckého dokazovania nebolo realizované, z dôvodu nepredloženia potrebných dokladov zo strany sporových strán, predovšetkým žalobcu. Súd nemal preukázané z čoho presne bola vypočítaná žalobcom zľava z ceny. Prihliadol aj na tvrdenie žalovaného, že veci označené žalobcom ako chýbajúce, mali nulovú zostatkovú hodnotu a ich trhovú hodnotu by bola podstatne nižšia ako suma 3 000 000,- Sk. Predmetom predaja časti štátneho podniku nebol majetok časti podniku podľa účtovnej evidencie k 31. 12. 1999 ale k 31. 12. 2001, s čím bol žalobca pri podpise zmluvy oboznámený. Súd súhlasil s tvrdením žalovaného, že veci s nulovou hodnotou nemôžu mať vplyv na účtovnú hodnotu majetku, ale najmä z tvrdením, že výška účtovnej hodnoty privatizovaného majetku nemusí zodpovedať výške kúpnej ceny, a preto žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. /a O. s. p. (v konaní došlo k vade uvedenej v § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p. (súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) a § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. (rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Odvolateľ poukázal na skutočnosť, že predmetom znaleckého dokazovania nebolo zistenie ceny nadobudnutého majetku podľa zmluvy, ale zistenie k akým zmenám, úbytkom aktív v predmetnej časti štátneho podniku došlo v čase od 31. 12. 1999 do 31. 12. 2001, aká bola hodnota privatizovaných pozemkov, ako bolo nakladané so zásobami a peňažnými prostriedkami získanými z predaja zásob, a aký je stav účtovnej evidencie za obdobie pred uzavretím zmluvy o predaji časti podniku. Namietal, že poskytol znalci listinné dôkazy, ktoré mal k dispozícii a znalcom žiadané doklady mal predložiť aj žalovaný. Ďalej poukázal na skutočnosť, že výpočet výšky zľavy obsahuje špecifikácia obsiahnutá v jeho podaní z 22. 09. 2009. Konštatoval, že zistenie súdu „aj s prihliadnutím na tvrdenie žalovaného, že veci označené žalobcom ako chýbajúce mali nulovú hodnotu a ich trhovú hodnotu by bola podstatne nižšia ako suma 3 000 000,- Sk“, je v úplnom logickom rozpore s prvou časťou vety, keďže žalovaný potvrdil, že veci chýbajú a bránil sa len ich hodnotou. Odvolateľ tiež namietal, že skutočnosť, že pri podpísaní zmluvy bol o hodnote majetku obsiahnutej v kúpnej cene informovaný, vychádza z príloh kúpnej zmluvy, ktoré obsahujú účtovné súpis majetku, avšak podľa zmluvy sa mali tieto súpis potvrdiť dodatkom číslo 1 po vykonaní fyzickej inventúry majetku, k čomu však z dôvodov na strane žalovaného nedošlo. Žalobca sa v tomto spore pôvodne domáhal reálneho plnenia ale po zistení, že reálne plnenie nie je možné, keďže nie je k dispozícii ani len účtovná evidencia preukazujúca pohyb majetku, nakladanie s aktívami a peňažnými hodnotami v privatizovanej časti podniku, zmenil žalobu len na poskytnutie primeranej zľavy. Poukázal na § 19 z. č. 92/1991 Zb., ktorý ukladá žalovanému ako predávajúcemu, povinnosť odovzdať veci zahrnuté do privatizovaného majetku. Ďalej uviedol, že je úplne absurdná predstava, aby štát v procese privatizácie postupoval tak, že na základe privatizačného projektu zorganizuje súťaž uchádzačov o privatizáciu, potom od úspešného uchádzača zinkasuje kúpnu cenu, potom vláda rozhodne o privatizácii v rozsahu privatizačného projektu, ale Fond národného majetku Slovenskej republiky ako subjekt, ktorý má uzavrieť privatizačnú zmluvu sa nakoniec v zmluve odvolá na privatizačný projekt a rozhodnutie vlády, ale fakticky do zmluvy zahrnie len časť majetku bez akejkoľvek kompenzácie zľavou z ceny s odôvodnením, že kupujúci si bol vedomý pri podpise zmluvy, že niečo z majetku objektu chýba. Namietal, že napadnuté rozhodnutie nie je v súlade s § 157 ods. 2 O. s. p., keď obsahuje neprehľadné opísanie jednotlivých vykonaných dôkazov, rozsiahlu analýzu skutkového stavu, ale bez jeho vyhodnotenie vo vzťahu k jeho záveru o pravdivosti sporných tvrdení, a keďže z neho nie je možno zistiť akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, ako jednotlivé dôkazy vyhodnotil, samostatne a vo vzájomných súvislostiach, z hľadiska ich významu pre podstatu veci, ich hodnovernosti a

pravdivosti, teda aké skutočnosti mal na základe akých dôkazov za preukázané, a ako sa následne výsledky tohto hodnotenia premietli do jeho skutkových záverov o pravdivosti sporných tvrdení, nemožno na základe takéhoto odôvodnenia ani posúdiť, či výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá postupu vyplývajúceho z § 132 O. s. p. Odôvodnenie napadnutého rozsudku neobsahuje žiadne právne názory súdu týkajúce sa právnej argumentácie žalobcu, žiadnu zmienku o zisteniach z vykonania dôkazov predložených žalobcom, keďže tieto neboli vykonané zákonom predpísaným spôsobom ani žiadnu zmienku prečo súd nepostupoval podľa § 136 O. s. p. pri posudzovaní oprávnenosti nároku uplatňovaného žalobcom v tomto konaní. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O. s. p. prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1, 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je opodstatnené.

Predmetom odvolacieho konania je nárok žalobcu na zaplatenie zľavy z kúpnej ceny dohodnutej v zmluve o predaji časti podniku číslo 2115/2001 uzavretej medzi žalobcom ako kupujúcim a žalovaným ako predávajúcim 17. 12. 2001. Súd žalobu zamietol s poukázaním na znenie zmluvy a list žalobcu zo 06. 07. 2001, ktorým žiadal žalovaného o prehodnotenie výšky kúpnej ceny. Svoj právny záver, že veci zahrnuté žalobcom v zápisnici o prevzatí ako chýbajúce nemožno podľa § 20 z. č. 92/1991 Zb. pokladať za chýbajúce, oprel o skutkové zistenie, že neboli zahrnuté do účtovníctva odovzdávaného majetku, ktorý prešiel podľa zmluvy a jej príloh na žalobcu. Vychádzal tiež z tvrdenia žalovaného, že veci označené žalobcom ako chýbajúce mali nulovú zostatkovú hodnotu, a preto nemohli mať vplyv na účtovnú hodnotu majetku. Z obsahu napadnutého rozhodnutia tiež vyplýva, že súd mal vykonať dokazovanie len listinnými dôkazmi.

Odvolateľ v odvolaní namietal, že súd nevykonával dokazovanie spôsobom, ktorý predpokladá Občiansky súdny poriadok a napadnutý rozsudok neobsahuje náležitosti v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p.

Podľa § 122 ods. 1 O. s. p., súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Podľa § 129 ods. 1 O. s. p., dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak súd vo veci nenariaďuje pojednávanie.

Z citovaných ustanovení z občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že vykonávanie dôkazov je ovládané zásadou priamosti, čo znamená, že súd vykonáva dokazovanie, okrem výnimiek uvedených v zákone na pojednávaní za prítomnosti účastníkov konania. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v rámci ktorého súd zisťuje skutočnosti potrebné pre rozhodnutie veci, a preto musí dodržať zákonom stanovený postup pre vykonávanie jednotlivých dôkazov. Listinný dôkaz sa vykoná tak, že listinu alebo jej časť súd prečíta alebo oznámi jej obsah. Oznámenie obsahu listiny sa uskutočňuje v prípade, ak by obsiahlosť údajov zachytených v listine vyžadovalo neprimerane dlhý čas na vykonanie dôkazu prečítaním listiny. Spôsob vykonania dôkazu listinou musí vyplývať zo zápisnice o pojednávaní. Z obsahu zápisnice o pojednávaní pred súdom prvého stupňa nevyplýva vykonanie listinných dôkazov spôsobom uvedeným v citovanom ustanovení § 129 O. s. p. Za vykonanie dokazovania listinou nemožno považovať konštatovanie súdu v zápisnici o pojednávaní z 18. 05. 2011, že sa oboznámil s dokladmi doloženými do spisu a na záver pojednávania s obsahom spisu. Odvolací súd sa preto stotožnil s tvrdením žalobcu, že skutkové závery v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa nemajú oporu v dokazovaní vykonanom v súlade s citovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, čo možno považovať za opodstatnený odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. c/ O. s. p.

Žalobca v odvolaní tiež namietal, že napadnuté rozhodnutie neobsahuje odôvodnenie v súlade s § 157

ods. 2 O. s. p.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhované dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Citované ustanovenie dáva súdu dostatočný návod na to, aké odôvodnenie má rozsudok obsahovať. Z hľadiska jeho úplnosti je potrebné, aby odôvodnenie obsahovalo stručné a výstižné prednesy účastníkov, ich konečné návrhy, dôkazy, o ktoré súd oprel svoje skutkové zistenia, úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov, ďalej má obsahovať skutočnosti, ktoré mal preukázané a ktoré nie ako aj právne posúdenie zisteného skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení. Odôvodnenie rozsudku síce právoplatnosť nenadobúda ale je veľmi významné z hľadiska presvedčivosti aj preskúmateľnosti súdneho rozhodnutia. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je základnou súčasťou práva na súdnu a inú právnu ochranu a vyžaduje, aby sa súd jasným a právne korektným zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkým skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú podstatné a právne významné pre rozhodnutie vo veci. Právo účastníka konania na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu, je súčasťou základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.

Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku po podrobnejšom opísaní tvrdení účastníkov konania a konštatovaní, ktoré listiny účastníci konania súdu predložili, neuviedol, aké konkrétne skutočnosti z jednotlivých listinných dôkazov zistil a ako dôkazy jednotlivo aj vo vzájomných súvislostiach hodnotil. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca predložil súdu listiny, z ktorých vyvodzuje dôvodnosť uplatňovanej zľavy z kúpnej ceny, súd však bez vykonania a hodnotenia dôkazov predložených žalobcom konštatoval, že nemal preukázané z čoho bola vypočítaná zľava z ceny. Konštatoval tiež, že chýbajúce veci označené žalobcom mali nulovú hodnotu a neboli zahrnuté do účtovníctva odovzdávaného majetku, ktorý prešiel podľa zmluvy na žalobcu, pričom z rozhodnutia nevyplýva, z ktorých dôkazov súd uvedenú skutočnosť zistil, keď poukázal len na obsah zmluvy o predaji časti podniku číslo 2115/2001 zo 17. 12. 2001 a tvrdenie účastníkov. Bez hodnotenia vykonaného dokazovania nie je možné preskúmať správnosť skutkových aj právnych záverov rozhodnutia napadnutého odvolaním. Odvolací súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku svojím obsahom nezodpovedá citovanému ustanoveniu § 157 ods. 2 O. s. p. Ak odôvodnenie rozhodnutia nemá náležitosti podľa uvedeného ustanovenia, stáva sa nepreskúmateľným, v dôsledku čoho sa účastníkovi odníma možnosť konať pred súdom, čo je opodstatneným odvolacím dôvodom podľa § 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

V konaní došlo k vadám uvedeným v § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a v § 205 ods. 2 písm. c/ O. s. p., preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 2 O. s. p. zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie bez toho, aby sa zaoberal právnym posúdením veci. Úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní vykonať o sporných skutočnostiach dokazovanie v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, vo veci opätovne rozhodnúť a rozhodnutie riadne odôvodniť v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvého stupňa súčasne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1, 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.